

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE

Scénáře budoucího rozvoje – seminář

Ing. Jan Kašík (NDCON s.r.o.)

<http://dopravnistrategie.cz/index.php>

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

KNIHA 3

Scénáře budoucího rozvoje – seminář

- **Odpovídá:**
  - **NDCON s.r.o.**
  - **Ing. Jan Kašík**

Z.3.1	Přípravné dokumenty k semináři	Přípravné dokumenty k semináři, např. příklady z jiných zemí EU, návrhy scénářů a opatření dopravní politiky	12 / 2011
Z.3.2	Zpráva o výsledcích semináře	Zpráva o výsledcích semináře a doporučeních, která budou zohledněna ve scénářích prognóz	02 / 2012
Z.3.3	Definice scénářů budoucího rozvoje	Zpráva o definovaných scénářích a upřednostňovaném scénáři	03 / 2012

KNIHA 3

Scénáře budoucího rozvoje – seminář

S využitím shromážděných dat se vztahem k budoucímu vývoji ekonomiky, hnacích sil dopravy, dopravní politiky a dopravních výkonů budou vypracovány na dvou seminářích scénáře budoucího vývoje a bude vybrán upřednostňovaný scénář. Pro formulaci scénářů bude využita mezinárodně uznávaná britská metodika předpovědi pro plánování.

Na semináře budou pozvány osoby s rozhodovací pravomocí v oboru dopravy (investiční činnost, provoz a údržba). Optimální počet účastníků je 10 – 16 osob.

Scénáře budoucího rozvoje

Upřednostňovaný scénář

**Model dopravních prognóz
upřednostňovaného scénáře**

KNIHA 3

Scénáře budoucího rozvoje – dvoudílný seminář

Představení účastníků

Rozdělovník:

	Organizace	Jméno	Telefon	E-mail	Potvrzení účasti
Doprava					
1	MD	Ing. Vít Sedmidubský		vit.sedmidubsky@mdcr.cz	Ano
2	Svaz dopravy	Petr Kašík	233 322 498 603 863 682	kasik@svazdopravy.cz	Ano
3	Česká asociace organizátorů veřejné dopravy	Ing. Jiří Prokel		Prokel@ropid.mepnet.cz	Ano
4	Fakulta dopravní, SDT	Prof. Ing. Pavel Přibyl, CSc.		pribylp@eltodo.cz	Ne
5	Fakulta dopravní, SDT	Ing. Bc. Petr Kumpošt, Ph.D.		kumpost@fd.cvut.cz	Ano
6	ŘSD	Ing. Tomáš Brázdil	241 084 111	tomas.brazdil@rsd.cz	Ne
7	SŽDC	Ing. Jiří Martínek	222 335 202	martinek@szdc.cz	Ne
8	ŘVC	Ing. Jan Bukovský	267 132 806	bukovsky@rvccr.cz	Ano
Ekonomika a finance					
9	MF	Ing. Ladislav Krupár		Ladislav.Krupar@mfcz.cz	Ano
10	SFDI	Ing. Tomáš Čoček Ph.D.	266 097 326	tomas.cocек@sfdi.cz	Ano
Životní prostředí					
11	MD – Odbor strategie	Mgr. Robert Spáčil Ph.D.	225 131 341	robert.spacil@mdcr.cz	
12	MŽP	Tomáš Vrbík	267 122 699	Tomas.Vrbik@mzp.cz	Ano

13	Dopravní federace	Aleš Kuták	775 927 210	ales.kutak@dopravnifederace.cz	Ano + 1
Sociální vědy					
14	Fakulta sociálních věd Karlovy univerzity	Prof. PhDr. Martin Potůček, CSc. MSc.	224 491 493	potucek@fsv.cuni.cz	Ano, p. Tým
Průmysl a obchod					
15	MPO	PhDr. Věra Havránková	732 847 220		Ano
Místní rozvoj					
16	MMR	Ing. Filip Novosád	224 862 279	Filip.Novosad@mmr.cz	Ano +1
17	Asociace krajů, Zlínský kraj	Ing. Pavel Kavan	577 043 504	Pavel.kvan@kr-zlinky.cz	Ano
Další					
18	JASPERS	Paul Riley	603 283 685	p.riley@eib.org	Pozorovatel

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

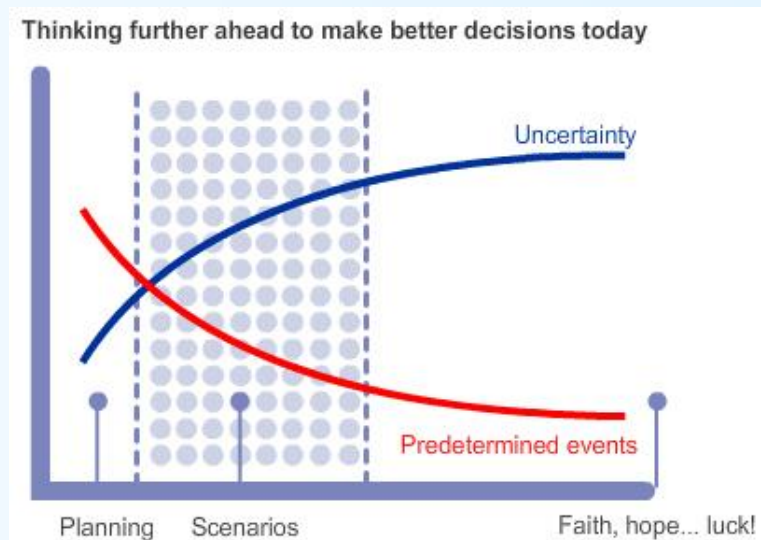
DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

Kniha 3 – Scénáře budoucího vývoje - seminář

- Vize vývoje České republiky ve 30 letém horizontu
- 1. seminář 13. 12. 2011 – definice hybatelů a os
- 2. seminář 31.1.2012 – 4 reprezentativní scénáře, upřednostňovaný scénář – parametry pro tvorbu dopravního modelu

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

KNIHA 3

Scénáře budoucího rozvoje – dvoudílný seminář

Hybatel je objekt,

- jehož aktivita není jen pokračováním podnětů z okolí, ale
- z významné části je pro něj typická, vychází z jeho vlastní zkušenosti,
- okolí má o jeho aktivitu zájem a
- v okolí je podnětem pro další typické aktivity.

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

Kniha 3 – Scénáře budoucího vývoje - seminář

Hybatelé – definice z 1. semináře

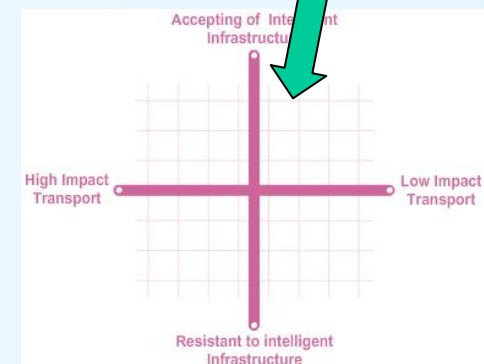
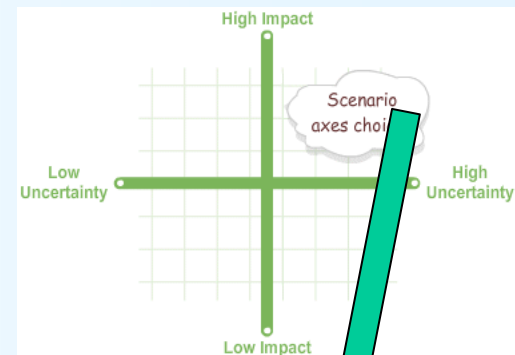
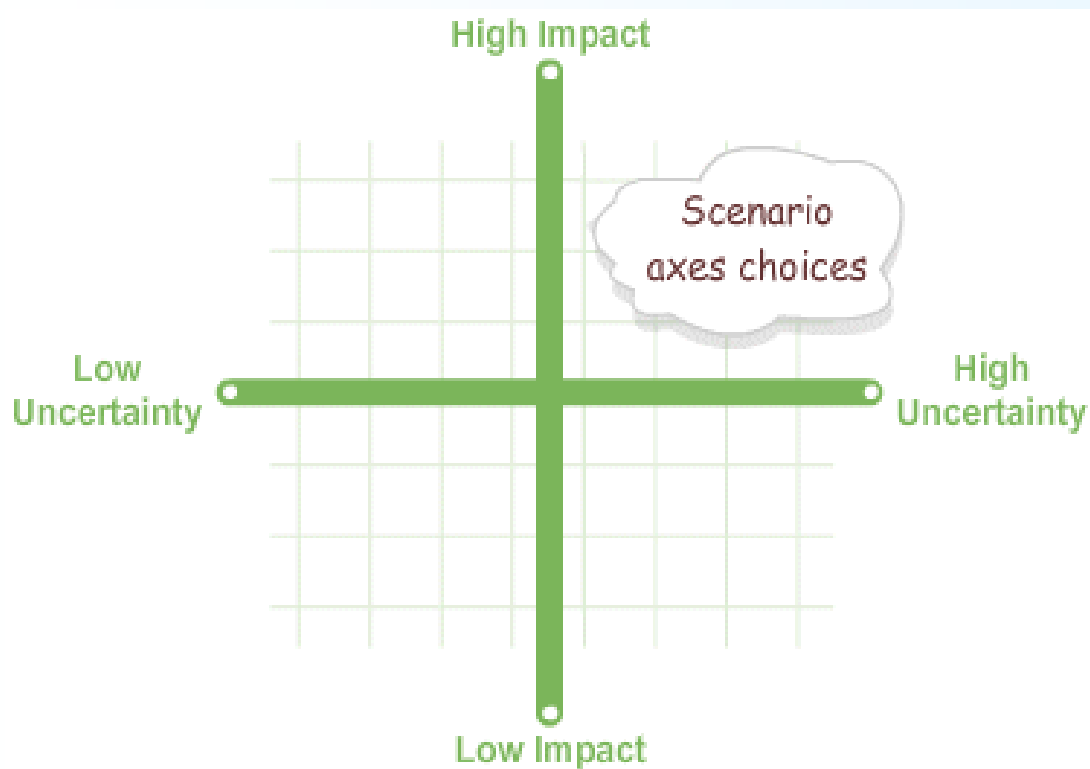
	Vysoký dopad	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Kvalita veřejných služeb v dopravě 2) Vliv dominantních subjektů 3) Konkurenceschopnost 4) Kvalita a dostupnost infrastruktury, rozsah a kvalita dopravních sítí 5) Soudržnost, míra regionální sociální nerovnosti 6) Demografie 7) Kupní síla obyvatel 8) Historická územní struktura, limity území 9) Vnitřní migrace za prací 10) Mediální vlivy 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Cena dopravy 2) Regulační rámec (míra regulace) 3) Ekonomická pozice ČR 4) Nové technologie 5) Životní prostředí 6) Lokalizace aktivit 7) Životní hodnoty 8) Migrace za prací 	
Malá nejistota		Velká nejistota
<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozvoj technologií 	Nízký dopad	

Kniha 3 – Scénáře budoucího vývoje - seminář

Definice os

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

KNIHA 3 - Scénáře budoucího rozvoje – 2. seminář

Cíle 2. semináře:

- vytvořit návrh upřednostňovaného (nejpravděpodobnějšího) scénáře vývoje společnosti
- analýza scénářů z pohledu potřeb parametrů vstupujících do dopravního modelu
- připravit alternativy v optimistické a pesimistické variantě

Prezentace pracovních návrhů scénářů

Klíčové osy scénářů (z 1. semináře)

Cena dopravy – mzdové náklady, mzdové náklady, náklady na materiál, náklady na energii, růst cen energetických surovin, vyšší ceny obnovitelných zdrojů energie, relativní nedostatek disponibilní energie dále zvýší cenu – hlavním hybatelem ceny dopravy bude cena energie

Regulatorní rámec – otevřená společnost s rozptýlenou mocí a tržní ekonomikou x direktivní společnost se soustředěnou mocí a řízeným hospodářstvím

Prezentace pracovních návrhů scénářů

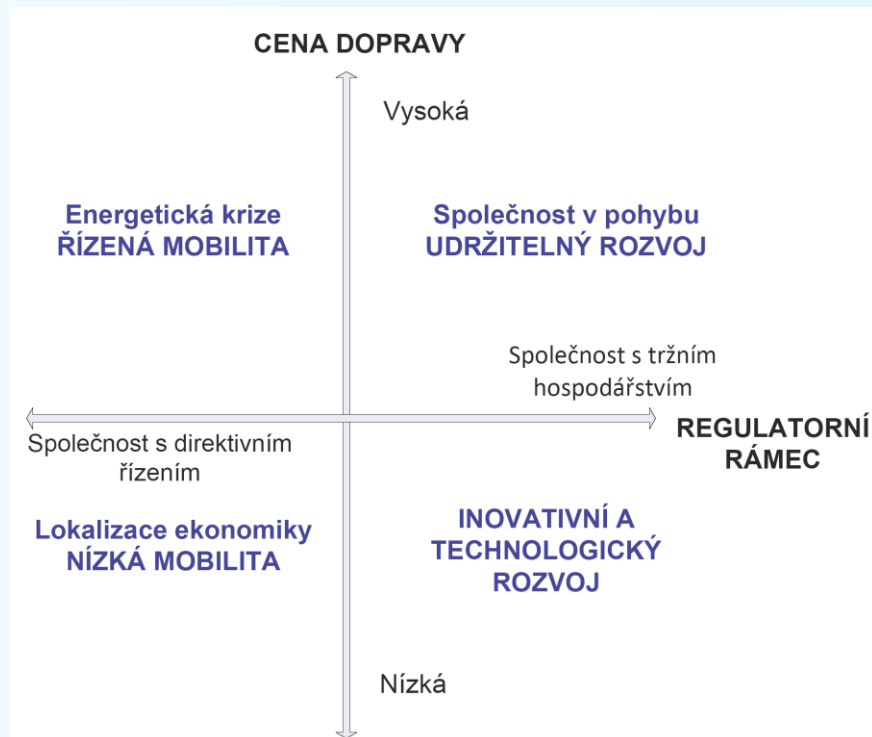

1. Scénář – Vysoká cena a Otevřená společnost
– TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

2. Scénář – Nízká cena a Otevřená společnost
INOVATIVNÍ A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

3. Scénář – Vysoká cena a Direktivní společnost
Energetická krize, řízená mobilita

4. Scénář – Nízká cena a Direktivní společnost
Lokalizace ekonomiky, NÍZKÁ MOBILITA

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

Kategorie dopravního modelu

1. **Počet a socioekonomické složení obyvatelstva** – ekonomicky aktivní/neaktivní, výše mzdy, s autem/bez auta
2. **Produktivita - atraktivita území**, vzhledem k osobní/nákladní dopravě základních komoditních skupin - změny v hybnosti, těžbě surovin, využití průmyslu či služeb
3. **Dopravní nabídka - kapacita, rychlost a rámcové náklady na přepravu** pro jednotlivé módy na dopravní síti - dopad na přepravní poptávku
4. **Přeshraniční odpor mezi ČR a zahraničím** či mezi různými oblastmi Evropy - soudržná či rozdělenou Evropa, ekonomické postavení ČR v rámci Evropy (PPS).
5. **Vývoj HDP** - růst dopravy s různou elasticitou pro různé módy a komodity
6. **Dílčí změny v dopravním chování obyvatel**, např. bohatší/chudší senioři - dopady na mobilitu a volbu módu

Prezentace Scénáře 1

Vysoká cena a Otevřená společnost TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Popis dalších hybatelů:

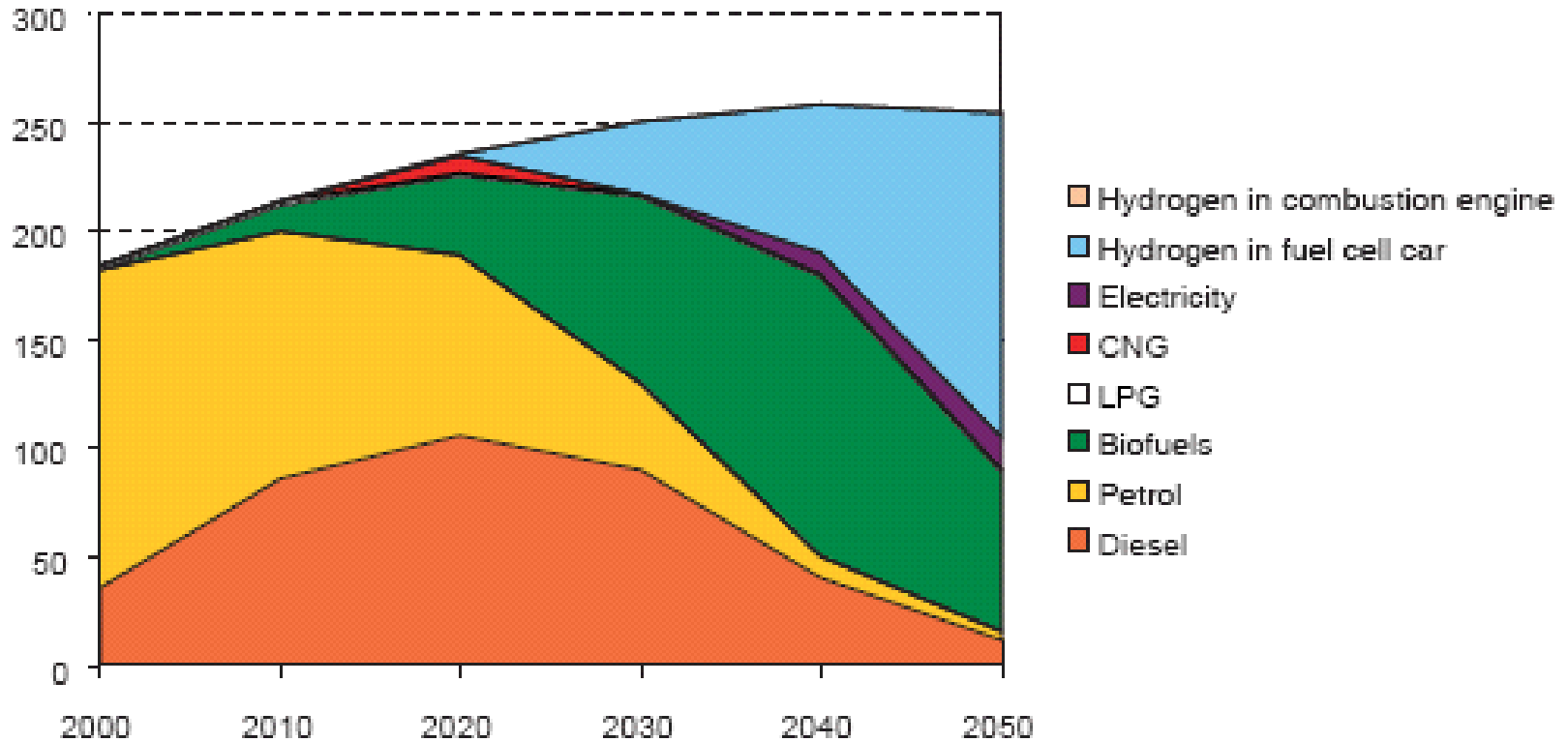
- Ekonomická pozice ČR dobrá
- Jsou aplikovány nové technologie
- Dochází k migraci do České republiky
- Životní prostředí je kvalitní, ale ovlivněné dopady nových technologií
- Dochází k lokalizaci aktivit
- Životní hodnoty se mění – udržitelnost je více než momentální zisk
- Veřejné služby v dopravě jsou kvalitní – odpovídají vyšší ceně
- Vysoká konkurenceschopnost
- Sociální soudržnost klesá - vysoké ceny
- Kupní síla klesá
- Zastaví se suburbanizace
- Zvýší se vnitřní migrace za prací

EU Transport GHG: Routes to 2050

CE Delft

[mln cars]

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

Prezentace Scénáře 2

Nízká cena a Otevřená společnost INOVATIVNÍ A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Popis dalších hybatelů:

- Ekonomická pozice ČR dobrá
- Nové technologie jsou aplikovány v kombinaci s klasickou technikou
- Dochází k migraci do České republiky
- Životní prostředí je ovlivňované pokračujícími emisemi s riziky plynoucí s využíváním jaderné energie v některých zemích
- Dochází k částečné lokalizaci aktivit
- Životní hodnoty se vyvíjejí jen zvolna
- Veřejné služby v dopravě jsou v konkurenčním postavení s automobilovou dopravou, jsou cenově dotované a vyžadují dotace
- Vysoká konkurenceschopnost
- Sociální soudržnost je na dobré úrovni
- Kupní síla mírně roste
- Suburbanizace se zpomalila a probíhá i návrat do měst
- Vnitřní migrace za prací je nízká

Prezentace Scénáře 3

Vysoká cena a Direktivní společnost Energetická krize, ŘÍZENÁ MOBILITA

Popis hybatelů:

- Ekonomická pozice ČR je velmi špatná
- Nejsou významněji aplikovány nové technologie
- Dochází k migraci do České republiky
- Životní prostředí je méně zasaženo negativními vlivy dopravy, chybí ale prostředky na jeho ochranu
- Dochází k lokalizaci aktivit
- Životní hodnoty se mění – udržitelnost a ochrana životního prostředí ztrácí na významu
- Veřejné služby v dopravě jsou nekvalitní a drahé, ale využívané
- Nízká konkurenceschopnost
- Sociální soudržnost klesá - vysoké ceny
- Kupní síla nízká
- Zastavila se suburbanizace
- Zvýšila se vnitřní migrace za prací

Prezentace Scénáře 4

Nízká cena a Direktivní společnost Lokalizace ekonomiky, NÍZKÁ MOBILITA

Popis hybatelů:

- Ekonomická pozice ČR je velmi špatná
- Nejsou významněji aplikovány nové technologie
- Nedochozí k migraci do České republiky
- Životní prostředí je méně zasaženo negativními vlivy dopravy, chybí ale prostředky na jeho ochranu
- Dochází k lokalizaci aktivit
- Životní hodnoty se mění – udržitelnost a ochrana životního prostředí ztrácí na významu
- Veřejné služby v dopravě jsou nekvalitní a drahé a málo využívané
- Nízká konkurenceschopnost
- Sociální soudržnost klesá vlivem slabé ekonomiky
- Kupní síla nízká
- Zastavila se suburbanizace
- Zvýšila se vnitřní migrace za prací

Matrice věrohodnosti

**Pro každý sloupec je definována otázka,
který ze scénářů nejvíce naplňuje otázku 1 – 8
který ze scénářů je nejvěrohodnější
(nejproveditelnější, nejpravděpodobnější)...**

**Metoda - vyjádření názoru pomocí hlasování. Není možné
se zdržet hlasování.**

	1	2	3	4	5	6	7	8
Scénář 1								
Scénář 2								
Scénář 3								
Scénář 4								

**Prodiskutujte výsledky ve skupině a vyberte scénář, který se
nejvíce blíže představě skupiny v pohledu na budoucnost.**

Matice věrohodnosti

1	2	3	4	5	6	7	8		
6	2	10	6	10	6	6	0	46	
4	9	1	5	0	4	4	9	36	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	
1	0	0	0	1	1	1	0	0	

Počet hlasů pro jednotlivé navržené scénáře

Vybraný scénář: Udržitelný rozvoj

- Cíle evropské dopravní politiky dosaženy, dekarbonizace dopravy
- Diverzifikované zdroje energie, převažují obnovitelné zdroje
- Vysoká cena energie, změna v dělbě přepravní práce
- Využití dopravy v případě nutnosti, lokalizace ekonomiky, práce z domova
- Přibývá pracovních míst ve službách,
- Vyšší využití HD, nižší mobilita IAD - omezená na kratší vzdálenosti
- Automobilová a letecká doprava není první volbou pro dálkovou nákladní dopravu
- Letecká doprava je nákladná – využití na velké vzdálenosti
- Některé země třetího světa mají ekonomické problémy – to vede k migraci
- Rozvoj infrastruktury je omezen a přísně cílený
- Objevují se nevyužitá kapacity v silniční dopravě a kapacitní problémy v hromadné dopravě
- Jsou potíže s údržbou infrastruktury
- Poptávka po dopravě roste pomaleji

Rozpracování 5. preferovaného scénáře

Brainstorming v celé skupině (zápis na flipchart)

- Které části **upřednostňovaného** scénáře se v budoucnosti **musí stát?** (využití silných stránek scénáře)
- Které části **upřednostňovaného** scénáře se v budoucnosti **nesmí stát?** (překonání slabých stránek /hrozeb scénáře)
- Které části **ostatních** scénářů by se v budoucnosti **měly stát ?**

Kniha 3 – Scénáře budoucího vývoje - seminář

Pátý = upřednostňovaný scénář

- Cíle evropské dopravní politiky dosaženy, dekarbonizace dopravy
- Diverzifikované zdroje energie, převažují obnovitelné zdroje a efektivní technologie, nejsou využívány nebezpečné zdroje energie
- Vysoká cena energie, změna v dělbě přepravní práce, vývoj infrastruktury pro elektromobilitu
- Využití dopravy v případě nutnosti, lokalizace ekonomiky, práce z domova, přibývá pracovních míst ve službách,
- Vyšší využití HD, výhody elektrického pohonu, nižší mobilita IAD, nové formy dostupnosti
- Automobilová a letecká doprava není první volbou pro dálkovou nákladní dopravu
- Letecká doprava – využití na velké vzdálenosti
- Země třetího světa mají v jednotlivých případech ekonomické problémy – to vede k migraci
- Rozvoj infrastruktury je omezen a přísně cílený
- Kapacita silniční infrastruktury je díky dobrému plánování dostatečná, místo některých dálnic se vybudovaly kvalitní silnice, jsou řešeny kapacitní problémy v železniční dopravě

Parametry dopravního modelu

Počet ekonomicky aktivních obdobně jako v současnosti

Hybnost se zvýší díky výstavbě nové infrastruktury

Celkem klesne dopravní poptávka / dělba přepravní práce ve prospěch HD

Růst objemu kombinované dopravy/intermodální dopravy

Celkově u nákladní dopravy klesne přepravní výkon, přechod na železnici

Klíčové bude umístění multimodálních center a využití moderních logistických procesů (rozvíjet by se měla citylogistika)

Využívají se progresivní technologie

Vyšší využití domácí produkce – bude se tudíž zvyšovat podíl dopravy na kratší vzdálenosti

Omezená kapacita pro hromadnou dopravu

Volná kapacita pro IAD v některých segmentech sítě

Zvýší se kvalita železniční sítě (plynulost a rychlost jízdy)

Parametry dopravního modelu

Přeshraniční odpor bude klesat (soudržná Evropa)

Vyšší jazyková vybavenost obyvatel

Zmírňující se růst HDP (1-2 %)

Seniři budou bohatší a v lepší kondici – budou více využívat všechny druhy dopravy

Ekologizace chování – přístupy k ochraně ŽP

Práce na kratší dobu

Práce doma

Děkuji za pozornost...

jan.kasik@ndcon.cz

www.dopravnistrategie.cz

Operační program
Doprava

Evropská unie
Investice do vaší budoucnosti
Fond soudržnosti

DOPRAVNÍ SEKTOROVÉ STRATEGIE 2. FÁZE
„Jak probíhá příprava SeStra II“ 22.2.2012

